

Juhiseid turniiride läbiviimiseks

Vajalik varustus

Malekoodeks, paarimisreeglid, kirjutusvahendid (soovitavalt mitut erinevat värvi), markerid, korrektorid, reitingunimekiri.

Sõltuvalt turniirist võib vaja minna järgmisi asju : seinale kinnitamise vahendid, partiiprotokollid, tulemuste lipikud, lauanumbrid, varupatareid elektroonilistele kelladele, vajaliku tarkvaraga arvuti, printer koos varu tindikassetiga, pikendusjuhtmed, paber, papp, kaustad partiiprotokollide hoidmiseks, esmaabi karp. Käsitsi paarimise korral paarimiskaardid ja vastavad abivahendid.

Nõuandeid

Ära karda küsida nõu rohkem kogenud kolleegidelt.

Püüa alati jääda rahulikuks, see aitab vaos hoida ka mängijaid.

Kui partii ajal on vaja mängijatele anda uued partiiprotokollid, siis oota, kuni üks mängijatest lõpetab oma käigu. Tavaliselt järgneb sellele käikude ülesmärkimine ja siis häirid sa mängijaid kõige vähem.

Kanna midagi sellist, et saaksid kirjutusvahendit kaasas kanda. Samuti on soovitatav, et sul oleksid mängijate jaoks olemas tagavara kirjutusvahendid.

Hoia malekoodeksit lihtsalt kättesaadavas kohas.

Mängijate ajapuuduses püüa märkida mõlema mängija poolt tehtud käike. Kui see osutub võimatuks, siis märgi üles vähemalt ühe mängija käigud ja viimases hädas märgi käigud punktikestega.

Partii ajal korrigeeri kellanäite, seistes laua kellapoolses osas. Püüa vältida laua katmist oma kehaga, seda eriti kellade taaskäivitamise hetkel.

Tee aegsasti kindlaks mängusaalis olevate valgustite ja soojendite lülitid.

Säti mängulauad selliselt, et neile paistaks võimalikult palju valgust.

Algselt

- Säti kellad õigeks.
- Tutvu turniiril kasutatavate kelladega.
- Kontrolli üle mängijatele ettenähtud tingimused (valgustus, vaba ruum).
- Säti malendid nii, et kell asuks musta paremal käel, seejuures peab kella tabloo asuma vahekäigu poole.

Enne igat voo ru

- Koosta paarimine ja avalda tulemused.
- Jaga välja partiiprotokollid.
- Jaga välja tulemuste lipikud.
- Säti kellad õigeks.
- Korrigööri lippude ja nimekaartide asukoht (kui neid kasutatakse).
- Jälgi, et malendid oleksid õigesti asetatud, sealhulgas ka kellade suhtes.

Vooru alguses

- Jälgi, et kõik kellad saaksid käivitatud (eriti elektrooniliste kellade puhul).
- Tee kindlaks puuduvad võistlejad.

Vooru ajal

- Jälgi, et kellad töötaksid korrektselt.
- Uuenda turniiritabelit ja tulemuste lehte (see aitab varakult avastada võimalikke vigu, kusjuures mängijad ise võivad olla suureks abiks).
- Jälgi ümbrust ja tee mängusaalis aeg-ajalt ringkäike.
- Jälgi, et müratase ei ületaks normaalseid piire.
- Jälgi temperatuuri ja valgustust, ereda päikese korral kasuta kardinaid.
- Tee kindlaks ja jälgi partiisid, kus mängijad satuvad ajapuudusesse.
- Jälgi, et mängijad täidaksid partiiprotokolle.

Pärast viimast partiid

- Koosta auhinna leht ja täida lõplikult vajalikud dokumendid.
- Koosta vajalikud turniiriaruanded.

Noorteturniirid

Kui vähegi võimalik, peaks kohtunik lapsega kõneldes olema samal füüsilisel tasandil, olgu siis põlvitades või istudes, sest täiskasvanule alt üles vaatamine võiks last hirmutada. Eriti peaks vältima kallutumist lapse kohale. Seletused tuleks anda võimalikult lihtsas keeles, võimalikult vältides keerukaid termineid. Et aru saada, kas sinu poolt öeldut ka mõistetakse, tuleks vaadata lapse nägu. Kui neilt küsitakse, kas nad asjast aru said, vastavad paljud lapsed jaatavalt ning seda ka sel juhul, kui nad tegelikult ikkagi aru ei saa. Ilmetust näost võimegi järeldada, et aru pole saadud.

Kohtunik peaks olema noorte partiide jälgimisel märksa aktiivsem, kui ta on seda täiskasvanute turniiril. Nii võib ta partii seisata, et veenduda, kas mängija ikka reegleid tunneb, näiteks seda, kas ta võib juba mainitud reegli järgi viimasel 2 minutil viiki taotleda või et tal pole enam partii lõpuni käike kirjutada vaja. Kohtunik peab hoolitsema selle eest, et vastasmängija mõistaks, et see on vaid reeglite seletamine, mitte aga soovitus viiki taotleda, kirjutamine lõpetada jne.

Sageli paluvad noored kinnitada, kas nad on mati pannud või mitte. Siin ei tohiks kohtunik vastutust endale võtta. Ta peaks mängijale ütleva, et ei või seda öelda, küll aga võiks ta paluda vastasmängijal vaadata mängulauale ja öelda, kas ta näeb siin matti või mitte. Kui matti pole, võiks kohtuniku ütlus anda vastasmängijale suure eelise. Otsustagu ikka laps ise, kas tema kuninga kõrval seisev kaitsmata lipp annab mati või mitte.

Probleemiks võivad olla lapsevanemad ja treenerid. Seepärast ei lubata mõnedel võistlustel lapsevanemaid mängusaali (ka meil). Lapsevanemad ei tohiks igal juhul seista lapse otseses vaateväljas. Mõned võivad sel moel lapsele survet avaldada, millest kõnelevad lapse kiired pilgud või ka pidev vanema jälgimine, teised annavad teadmatult nõu oma näoilme või kehakeelega. Vältida tuleks ka seda, et vanemad vaatavad üksisilmi lapse vastasmängijat. Sellisest hirmutamisest peab kohtunik resoluutselt jagu saama. Kui selline käitumine jätkub, on see küllaldane põhjus lapsevanema turniirisaalist eemaldamiseks. Juhul kui vanemad saali lubatakse, peab kohtunik rõhutama, et mingi probleemi märkamisel peavad nad pöörduma kohtuniku poole, mitte aga püüdma ise hakata seda lahendama.

Kohtunik ei tohiks mängija laua lähedal lubada koolivendade või teiste sõprade kõnelusi. Üsna sageli võivad need viia arutlusele parasjagu käimasoleva partii üle. Kui kohtuniku otsus on lapsele ebasoodne, võib see muutuda väga emotsionaalseks. Seepärast võib partiiis teha mõneminutilise pausi, et laps saaks end enne mängu jätkamist koguda. Noored on ka tundlikumad ebaõigluse suhtes. Kui lükata tagasi kellegi taotlus "puudutatud - käidud"-reegli rakendamiseks, siis peaks taotluse esindajale kinnitama, et sa tema sõnades ei kahtle, kuid et taotluse rahuldamiseks peaks olema rohkem tõestusmaterjali. Tavaliselt me ju otsustame 1:1 olukorras, et määrusterikkumist pole toimunud.